

Zien!+ Leerkrachtontwikkelvragenlijst - Bovenbouw

© Gouwe Academie

Versie	September 2023
Ontwikkelingsleeftijd (indicatie)	10-12
Leerjaar (indicatie)	7-8

Om de stellingen zo beknopt mogelijk te houden, is er in de Zien!+ vragenlijsten voor gekozen om standaard 'hij' te gebruiken wanneer naar de leerling verwezen wordt. In plaats hiervan kan uiteraard het voornaamwoord gelezen worden dat op de leerling van toepassing is.

Context	Omgang met bekenden	Omgang met activiteiten	Burgerschap	Mediawijsheid
Welbevinden	Welbevinden is de toestand van zich goed voelen op school, zichtbaar in de groep waarin het kind zich bevindt.	Welbevinden is de toestand van zich goed voelen op school, zichtbaar in de groep waarin het kind zich bevindt.	Welbevinden is de toestand van zich goed voelen op school, zichtbaar in de groep waarin het kind zich bevindt.	Welbevinden is de toestand van zich goed voelen op school, zichtbaar in de groep waarin het kind zich bevindt.
<i>Verkortvraag</i>	<i>De leerling zit lekker in zijn vel en onderhoudt positieve relaties.</i>	<i>De leerling oogt relaxed bij de dingen die hij doet.</i>	<i>De leerling wordt gerespecteerd in zijn denken en doen.</i>	<i>De leerling oogt relaxed als hij met media bezig is.</i>
Bijvoorbeeld (per context; onderstaande ontwikkelpunten worden ook getoond bij dit bijvoorbeeld)	Bijvoorbeeld: De leerling wordt blij van contacten met vrienden.	Bijvoorbeeld: De leerling is blij als hij werk doet waar hij plezier in heeft.	Bijvoorbeeld: De leerling vertelt hoe hij dingen thuis doet die anders zijn en dat wordt gerespecteerd.	Bijvoorbeeld: De leerling voelt zich goed als hij een berichtje krijgt op sociale media.
	De leerling komt opgewekt over.	De leerling komt opgewekt over.	De leerling komt opgewekt over.	De leerling komt opgewekt over.
	De leerling laat merken hoe hij zich voelt.	De leerling laat merken hoe hij zich voelt.	De leerling laat merken hoe hij zich voelt.	De leerling laat merken hoe hij zich voelt.
	De leerling komt ontspannen en open over.	De leerling komt ontspannen en open over.	De leerling raakt niet van slag bij meningsverschillen.	De leerling blijft rustig als er veel prikkels vanuit media op hem afkomen.
	De leerling maak een vitale en levenslustige indruk.	De leerling maakt een vitale en levenslustige indruk.	De leerling heeft plezier in het leren kennen van nieuwe mensen (culturen).	De leerling heeft plezier in het bezig zijn met media.
	De leerling gaat graag naar school.	De leerling gaat graag naar school.	De leerling maakt onderdeel uit van de groep waarin hij zich op dat moment bevindt.	De leerling heeft in online omgevingen goed contact.
	De leerling heeft anderen om zich heen met wie hij het leuk vindt om dingen samen te doen.	De leerling volgt met plezier de activiteiten.	De leerling toont zich niet meteen gekwetst als iemand een andere mening heeft.	
	De leerling heeft goed contact met de leerkracht.	De leerling voelt zich prettig bij de taken die hij doet.	De leerling ervaart dat anderen luisteren naar zijn standpunten.	
	De leerling laat merken dat hij zich fijn voelt bij de leerkracht.	De leerling is blij met hoe hij zijn taken mag doen.		
		De leerling is blij met de activiteiten die hij doet.		

Betrokkenheid	De houding of toestand die verbondenheid uitdrukt met een activiteit met de ander waar het kind mee bezig is, ondanks afleidingen, vermoeidheid of verveling.	De houding of toestand die verbondenheid uitdrukt met een activiteit met de ander waar het kind mee bezig is, ondanks afleidingen, vermoeidheid of verveling.	De houding of toestand die verbondenheid uitdrukt met een activiteit met de ander waar het kind mee bezig is, ondanks afleidingen, vermoeidheid of verveling.	De houding of toestand die verbondenheid uitdrukt met een activiteit met de ander waar het kind mee bezig is, ondanks afleidingen, vermoeidheid of verveling.
Verkortvraag	<i>De leerling besteedt oprechte aandacht aan anderen.</i>	<i>De leerling zet zich in voor wat hij doet of leert en is daar tevreden over.</i>	<i>De leerling is gericht op datgene wat er in de wereld gebeurt.</i>	<i>De leerling gebruikt media op een manier die past bij het doel wat hij op dat moment voor ogen heeft.</i>
Bijvoorbeeld (per context; onderstaande ontwikkelpunten worden ook getoond bij dit bijvoorbeeld)	Bijvoorbeeld: De leerling kan geconcentreerd samenwerken met de ander.	Bijvoorbeeld: De leerling kan met aandacht werken aan een activiteit.	Bijvoorbeeld: De leerling raapt het afval op omdat hij zorg wil dragen voor het milieu.	Bijvoorbeeld: De leerling zet zijn WhatsApp-meldingen uit als hij bezig is met een opdracht voor school.
	De leerling kan een lange tijd met een ander een activiteit doen.	De leerling let op onder de uitleg.	De leerling houdt zich aan wat hij vindt dat goed is.	De leerling houdt zijn aandacht erbij als hij bezig is met sociale media.
	De leerling blijft proberen om contact te maken.	De leerling houdt zijn aandacht (concentratie) bij zijn activiteiten.	De leerling is geïnteresseerd in het nieuws.	De leerling gaat bewust om met informatie vanuit media.
	De leerling laat merken dat het omgaan met de ander een gevoel van tevredenheid geeft.	De leerling werkt een tijd lang achter elkaar door (doorzettingsvermogen).	De leerling neemt de standpunten van een ander serieus.	De leerling werkt een tijd lang achter elkaar door als hij bezig is met media.
	De leerling zet zijn kwaliteiten en talenten in voor de ander.	De leerling blijft proberen als iets niet gelijk lukt.	De leerling zet zijn kwaliteiten en talenten in voor anderen.	De leerling blijft het proberen als iets niet meteen lukt in een programma.
	De leerling is geïnteresseerd in wat anderen vertellen.	De leerling toont interesse in activiteiten.	De leerling is geïnteresseerd in andere meningen en leefgewoonten.	De leerling is geïnteresseerd in media.
	De leerling zet zich in om de ander erbij te betrekken.	De leerling maakt zijn activiteit af.	De leerling zet zich in om anderen erbij te betrekken.	De leerling gebruikt media gericht bij het zoeken naar informatie.
	De leerling werkt geconcentreerd samen.	De leerling toont motivatie om te leren en om leertaken uit te voeren.		
		De leerling pakt moeilijke dingen goed aan.		
		De leerling doet activiteiten passend bij zijn ontwikkelingsniveau.		
		De leerling weet waarom hij zijn activiteiten doet.		
Veiligheidsbeleving	Het ervaren van een veilig gevoel. <i>De beleving van veiligheid is een gevoel dat ervaren wordt. Het gaat er om je veilig en verbonden met de bekende ander. Als leerlingen dit gevoel</i>	Het ervaren van een veilig gevoel. <i>De beleving van veiligheid is een gevoel dat ervaren wordt. Het gaat er om je veilig en verbonden met de bekende ander. Als leerlingen dit gevoel beleven, zijn ze meer</i>	Het ervaren van een veilig gevoel. <i>De beleving van veiligheid is een gevoel dat ervaren wordt. Het gaat er om je veilig en verbonden met de bekende ander. Als leerlingen dit gevoel</i>	Het ervaren van een veilig gevoel. <i>De beleving van veiligheid is een gevoel dat ervaren wordt. Het gaat er om je veilig en verbonden met de bekende ander. Als leerlingen dit gevoel</i>

	<i>beleven, zijn ze meer beschermd tegen negatieve invloeden en kunnen ze daardoor beter presteren. Bovendien heeft veiligheidsbeleving sterke invloed op het persoonlijk welzijn (Rodney, Johnson, & Srivastava, 2005).</i>	<i>beschermd tegen negatieve invloeden en kunnen ze daardoor beter presteren. Bovendien heeft veiligheidsbeleving sterke invloed op het persoonlijk welzijn (Rodney, Johnson, & Srivastava, 2005).</i>	<i>beleven, zijn ze meer beschermd tegen negatieve invloeden en kunnen ze daardoor beter presteren. Bovendien heeft veiligheidsbeleving sterke invloed op het persoonlijk welzijn (Rodney, Johnson, & Srivastava, 2005).</i>	<i>beleven, zijn ze meer beschermd tegen negatieve invloeden en kunnen ze daardoor beter presteren. Bovendien heeft veiligheidsbeleving sterke invloed op het persoonlijk welzijn (Rodney, Johnson, & Srivastava, 2005).</i>
<i>Verkortvraag</i>	<i>De leerling laat merken dat hij zich veilig voelt bij bekenden.</i>	<i>De leerling laat merken dat hij zich veilig voelt bij het uitvoeren van zijn activiteiten.</i>	<i>De leerling laat merken dat hij zich veilig voelt in de buurt waarin hij zich begeeft.</i>	<i>De leerling laat merken dat hij zich veilig voelt bij mediagebruik.</i>
Ontwikkelpunten die gelden voor alle ontwikkeltaken	De leerling weet wanneer een situatie veilig of onveilig is.	De leerling weet wanneer een situatie veilig of onveilig is.	De leerling weet wanneer een situatie veilig of onveilig is.	De leerling weet wanneer een situatie veilig of onveilig is.
	De leerling weet wat hij kan doen in een onveilige situatie.	De leerling weet wat hij kan doen in een onveilige situatie.	De leerling weet wat hij kan doen in een onveilige situatie.	De leerling weet wat hij kan doen in een onveilige situatie.
Ontwikkelpunten die gelden voor een specifieke context	De leerling laat merken dat hij zich veilig voelt bij leeftijdsgenoten.	De leerling kan omgaan met een opdracht die hij spannend of moeilijk vindt.	De leerling kan zich handhaven in een situatie die hij niet kent.	De leerling laat merken dat hij zich veilig voelt tijdens het gebruik van sociale media.
	De leerling hoort erbij in de groep.	De leerling weet welk gereedschap hij wel en niet veilig kan gebruiken.	De leerling laat merken zich veilig te voelen in het verkeer.	De leerling weet wanneer iets veilig of onveilig is om aan te klikken op internet.
	De leerling laat merken dat hij zich veilig voelt bij volwassenen.	De leerling heeft rust en ruimte om zijn activiteiten te doen.	De leerling laat merken zich veilig te voelen in Nederland.	
Aantasting van de veiligheid	Aantasting van de veiligheid is het gevoel van een kind dat er sprake is van een stelselmatig fysieke, verbale en/of relationele agressieve benadering door andere kinderen, waarbij het slachtoffer het gevoel heeft dat hij niet tegen de dader(s) op kan.	Aantasting van de veiligheid en omgaan met activiteiten kunnen niet worden gecombineerd.	Aantasting van de veiligheid is het gevoel van een kind dat er sprake is van een stelselmatig fysieke, verbale en/of relationele agressieve benadering door andere kinderen, waarbij het slachtoffer het gevoel heeft dat hij niet tegen de dader(s) op kan.	Aantasting van de veiligheid is het gevoel van een kind dat er sprake is van een stelselmatig fysieke, verbale en/of relationele agressieve benadering door andere kinderen, waarbij het slachtoffer het gevoel heeft dat hij niet tegen de dader(s) op kan.
<i>Verkortvraag</i>	<i>De leerling wordt gepest.</i>		<i>De leerling wordt gepest in zijn omgeving.</i>	<i>De leerling wordt online gepest.</i>
<i>Bijvoorbeeld</i>	Bijvoorbeeld: De leerling mag niet meedoen op het plein.		Bijvoorbeeld: De leerling wordt gepest omdat hij een andere huidskleur heeft.	Bijvoorbeeld: Er is een appgroep waar alleen de leerling niet in zit.
	De leerling wordt uitgescholden.		De leerling wordt uitgescholden om wie hij is.	De leerling wordt online uitgescholden.
	De leerling wordt buitengesloten.		De leerling wordt buitengesloten om wie hij is.	De leerling wordt online buitengesloten.
	De leerling wordt uitgelachen.		De leerling wordt uitgelachen om wie hij is.	De leerling wordt online belachelijk gemaakt.

	De leerling wordt pijn gedaan.		De leerling wordt pijn gedaan om wie hij is.	
Initiatief <i>Verkortvraag</i>	De vaardigheid om uit eigen beweging taken, activiteiten of een interactie te starten. <i>De leerling maakt contact met anderen.</i>	De vaardigheid om uit eigen beweging taken, activiteiten of een interactie te starten. <i>De leerling begint aan activiteiten.</i>	De vaardigheid om uit eigen beweging taken, activiteiten of een interactie te starten. <i>De leerling maakt contact met mensen van verschillende achtergronden.</i>	De vaardigheid om uit eigen beweging taken, activiteiten of een interactie te starten. <i>De leerling start uit zichzelf met het gebruik van media.</i>
Ontwikkelpunten die gelden voor alle ontwikkeltaken	De leerling vraagt om hulp.	De leerling vraagt om hulp.	De leerling vraagt om hulp.	De leerling vraagt om hulp.
Ontwikkelpunten die gelden voor een specifieke context	De leerling helpt uit zichzelf een ander die hulp nodig heeft.	De leerling komt met ideeën.	De leerling helpt een ander.	De leerling belt iemand om een afspraak te maken.
	De leerling vraagt of hij mee mag doen.	De leerling begint uit zichzelf met een activiteit.	De leerling doet mee in een discussie.	De leerling kiest ervoor om digitale middelen te gebruiken bij het uitvoeren van een opdracht.
	De leerling vraagt of een ander met hem wil spelen.	De leerling begint uit zichzelf aan zijn huiswerk.	De leerling zet zich in voor een club of vereniging.	De leerling neemt een filmpje of vlog op.
	De leerling stelt uit zichzelf vragen aan een ander.	De leerling start uit zichzelf aan een vervolgactiviteit als hij niets te doen heeft.	De leerling zorgt goed voor het milieu.	De leerling stuurt een online berichtje (WhatsApp/email/chat e.d.).
	De leerling begint een praatje met iemand anders.		De leerling begint een praatje met iemand die hij niet kent.	De leerling vertelt iets/deelt zijn boodschap op een online platform (Facebook, Instagram, Schoolwebsite).
	De leerling vertelt of toont uit zichzelf iets in een groep.		De leerling komt voor de ander op.	
	De leerling doet mee in een discussie.		De leerling praat met anderen op een manier die past bij hun rol (klasgenoot, politieagent, koning).	
	De leerling stelt voor wat hij met anderen kan gaan doen.			
	De leerling vertelt aan een ander hoe de ander heeft gewerkt en wat hij daarvan vindt.			
	De leerling geeft de ander een compliment.			
	De leerling komt voor de ander op.			
Autonomie <i>Verkortvraag</i>	De vaardigheid om je eigen mening en behoeften tot uitdrukking te brengen en hieraan trouw te blijven. <i>De leerling heeft een mening en houdt daaraan vast.</i>	De vaardigheid om je eigen mening en behoeften tot uitdrukking te brengen en hieraan trouw te blijven. <i>De leerling geeft aan wat hij fijn vindt om te doen en voert dat uit.</i>	De vaardigheid om je eigen mening en behoeften tot uitdrukking te brengen en hieraan trouw te blijven. <i>De leerling kan duidelijk maken wat hij ergens van vindt.</i>	De vaardigheid om je eigen mening en behoeften tot uitdrukking te brengen en hieraan trouw te blijven. <i>De leerling maakt bewuste keuzes in zijn mediagebruik.</i>

Ontwikkelpunten die gelden voor alle ontwikkeltaken	De leerling laat merken wat hij ergens van vindt.	De leerling laat merken wat hij ergens van vindt.	De leerling laat merken wat hij ergens van vindt.	De leerling laat merken wat hij ergens van vindt.
	De leerling zegt wat hij ergens van vindt.	De leerling zegt wat hij ergens van vindt.	De leerling zegt wat hij ergens van vindt.	De leerling zegt wat hij ergens van vindt.
	De leerling legt uit waarom hij iets vindt.	De leerling legt uit waarom hij iets vindt.	De leerling legt (met argumenten) uit waarom hij iets vindt.	De leerling legt uit waarom hij iets vindt.
	De leerling is zichzelf.	De leerling is zichzelf.	De leerling is zichzelf.	De leerling is zichzelf.
Ontwikkelpunten die gelden voor een specifieke context	De leerling zegt het als hij iets wel of niet wil.	De leerling regelt zijn eigen zaken.	De leerling maakt keuzes die passen bij wat hij vindt.	De leerling bepaalt zelf welke reclame hij belangrijk vindt.
	De leerling komt voor zichzelf op.	De leerling kiest activiteiten die bij hem passen.	De leerling komt voor zichzelf op.	De leerling komt online voor zichzelf op als iemand iets onaardigs zegt of schrijft.
	De leerling kiest wat hij zelf wil.	De leerling kan aangeven wat hij graag wil doen.	De leerling houdt aan zijn eigen opvattingen vast.	De leerling geeft aan dat hij een bepaald (online) spel wel of niet wil spelen.
	De leerling houdt aan zijn eigen mening vast.	De leerling maakt zelf keuzes binnen activiteiten als dat kan.		De leerling kan aangeven welke film hij graag wil zien.
Inlevingsvermogen	Inlevingsvermogen is de vaardigheid het eigen gedrag af te stemmen op de gedachten en gevoelens van een ander.		Inlevingsvermogen is de vaardigheid het eigen gedrag af te stemmen op de gedachten en gevoelens van een ander.	Inlevingsvermogen is de vaardigheid het eigen gedrag af te stemmen op de gedachten en gevoelens van een ander.
<i>Verkortvraag</i>	<i>De leerling houdt rekening met wat een ander vindt en voelt.</i>	<i>Inlevingsvermogen en omgaan met activiteiten kunnen niet worden gecombineerd.</i>	<i>De leerling respecteert en verdraagt anderen.</i>	<i>De leerling houdt rekening met een ander tijdens het omgaan met media.</i>
	De leerling doet aardig tegen een ander.		De leerling doet aardig tegen een ander.	De leerling doet aardig tegen een ander.
	De leerling houdt rekening met de mening van een ander.		De leerling houdt rekening met de mening van een ander.	De leerling voelt aan wat foute grapjes zijn en stemt zijn gedrag hierop af.
	De leerling voelt aan wat foute grapjes zijn en stemt zijn gedrag hierop af.		De leerling voelt aan wat foute grapjes zijn en stemt zijn gedrag hierop af.	De leerling beseft hoe een boodschap kan overkomen als hij communiceert via sociale media.
	De leerling ziet dat een ander hulp nodig heeft.		De leerling begrijpt dat vooroordelen en discriminatie invloed hebben op de gevoelens van een ander.	De leerling volgt media om verhalen te lezen/horen van een ander.
	De leerling herkent emoties van de ander en houdt daar rekening mee.		De leerling ziet dat een ander hulp nodig heeft.	
	De leerling luistert naar het verhaal van een ander over wat hij meegemaakt heeft.		De leerling luistert naar het verhaal van een ander over wat hij meegemaakt heeft.	
	De leerling begrijpt hoe een ander zich voelt.		De leerling kan zich in de ander verplaatsen.	
	De leerling leeft met de ander mee.		De leerling kan inschatten of zijn acties	

			gevolgen hebben voor zijn omgeving.	
			De leerling toont begrip voor de gevoelens van een ander bij een ruzie.	
			De leerling voelt aan of het handig is om zijn mening te geven in de groep waar hij op dat moment is.	
Flexibiliteit	De vaardigheid om jezelf aan te passen op veranderende omstandigheden, situaties en personen. <i>De leerling toont veerkracht als een ander iets anders wil of een eigen idee heeft.</i>	De vaardigheid om jezelf aan te passen op veranderende omstandigheden, situaties en personen. <i>De leerling toont veerkracht als iets anders gaat dan verwacht of tegenzit bij de uitvoer van zijn activiteiten.</i>	De vaardigheid om jezelf aan te passen op veranderende omstandigheden, situaties en personen. <i>De leerling kan omgaan met dingen die anders zijn dan hij gewend is.</i>	De vaardigheid om jezelf aan te passen op veranderende omstandigheden, situaties en personen. <i>De leerling toont veerkracht als iets anders gaat dan verwacht of tegenzit terwijl hij met media bezig is.</i>
Verkortvraag				
Ontwikkelpunten die gelden voor alle ontwikkeltaken	De leerling weet wat hij moet doen bij een tegenvaller.	De leerling weet wat hij moet doen bij een tegenvaller.	De leerling weet wat hij moet doen bij een tegenvaller.	De leerling weet wat hij moet doen bij een tegenvaller.
	De leerling kan zich over een emotie heen zetten.	De leerling kan zich over een emotie heen zetten.	De leerling kan zich over een emotie heen zetten.	De leerling kan zich over een emotie heen zetten.
Ontwikkelpunten die gelden voor een specifieke context	De leerling past zijn eigen idee aan, als een ander een goed idee heeft.	De leerling past zich aan als iets anders gaat dan hij in zijn hoofd had.	De leerling verzint een oplossing als wensen of meningen met elkaar botsen.	De leerling zoekt naar een andere app als de app die hij wil gebruiken niet werkt.
	De leerling gaat overleggen, als een ander iets anders wil dan hij.	De leerling kan ermee omgaan als afspraken en regels veranderen als hij daardoor zijn taken beter kan doen.	De leerling past zich aan aan de gewoonte van iemand anders als de situatie daarom vraagt.	De leerling kan via de chat tot een oplossing komen als iemand iets anders wil in een spel.
	De leerling denkt aan wat de ander wil, als ze moeten kiezen.	De leerling wisselt makkelijk van activiteit.	De leerling heeft respect voor andere regels en handelt daarnaar, ook als hij het er eigenlijk niet mee eens is.	De leerling kan een filmpje op pauze zetten als hij een belangrijk bericht krijgt.
	De leerling kan zijn idee veranderen als een ander dat graag wil.	De leerling past zijn manier van werken aan waar nodig.	De leerling kan zich een houding geven als hij in een onbekende groep is.	
Impulsbeheersing	De vaardigheid om het eigen gedrag te reguleren door het onderdrukken van impulsen. <i>De leerling houdt zich in als dat nodig is.</i>	De vaardigheid om het eigen gedrag te reguleren door het onderdrukken van impulsen. <i>De leerling heeft controle over wat hij doet.</i>	De vaardigheid om het eigen gedrag te reguleren door het onderdrukken van impulsen. <i>De leerling houdt zich in als dat nodig/beter is.</i>	De vaardigheid om het eigen gedrag te reguleren door het onderdrukken van impulsen. <i>De leerling heeft controle over wat hij doet als hij met media bezig is.</i>
Verkortvraag				
Ontwikkelpunten die gelden voor alle ontwikkeltaken	De leerling stopt wanneer dat moet.	De leerling stopt wanneer dat moet.	De leerling stopt wanneer dat moet.	De leerling stopt wanneer dat moet.
Ontwikkelpunten die gelden voor een specifieke context	De leerling denkt na voor hij iets doet.	De leerling wacht met reageren (in gesprekken of tijdens instructie) tot dat handig is.	De leerling accepteert gezag.	De leerling denkt na voor hij reageert via sociale media.

	De leerling denkt na voor hij iets zegt.	De leerling blijft rustig bij een nieuwe activiteit.	De leerling denkt na voordat hij reageert op het standpunt van een ander.	De leerling houdt zich aan de afspraak met zichzelf over wat hij gaat doen.
	De leerling laat een ander met rust als hij bezig is.	De leerling blijft de ander helpen, ook als er zich een leukere activiteit voordoet.	De leerling blijft rustig in een nieuwe of spannende situatie.	De leerling denkt na over wat hij over zichzelf deelt.
	De leerling wacht op zijn beurt.	De leerling stelt dingen uit als dat van hem verwacht wordt.	De leerling houdt zich in als hij boos wordt.	De leerling houdt zich aan de leeftijdsregels van films en games.
	De leerling laat een conflict eerst rusten voor hij een oplossing gaat zoeken.	De leerling laat een probleem eerst rusten voor hij een oplossing gaat zoeken.	De leerling laat een conflict eerst rusten voor hij een oplossing gaat zoeken	De leerling laat een vervelend berichtje eerst rusten voor hij gaat reageren.
	De leerling houdt zich aan de regels.	De leerling werkt door bij afleiding.	De leerling houdt zich aan spelregels.	
		De leerling houdt zich aan de opdracht.		
Plannen en organiseren		De vaardigheid om een plan te bedenken en uit te voeren om een doel te bereiken.		De vaardigheid om een plan te bedenken en uit te voeren om een doel te bereiken.
Verkortvraag	<i>Plannen en organiseren en omgaan met bekenden kunnen niet worden gecombineerd.</i>	<i>De leerling organiseert zijn activiteiten om een doel te bereiken.</i>	<i>Plannen en organiseren en burgerschap kunnen niet worden gecombineerd.</i>	<i>De leerling gebruikt digitale middelen om zijn activiteiten te organiseren.</i>
Ontwikkelpunten die gelden voor alle ontwikkeltaken		De leerling doet eerst wat moet of nodig is binnen de tijd die hij heeft.		De leerling doet eerst wat moet of nodig is binnen de tijd die hij heeft.
Ontwikkelpunten die gelden voor een specifieke context		De leerling werkt met een stappenplan als dat nodig is.		De leerling slaat zijn bestanden op.
		De leerling stuurt zijn planning bij als dat nodig is.		De leerling zorgt ervoor dat hij zijn bestanden in mappen organiseert.
		De leerling denkt na over hoe hij iets gaat aanpakken.		De leerling verwijdert bestanden/foto's die hij niet meer nodig heeft.
		De leerling schat in hoe lang iets duurt.		
		De leerling werkt netjes.		
		De leerling houdt overzicht over wat hij moet doen.		
		De leerling werkt met een agenda.		
		De leerling heeft een vaste plek voor zijn spullen.		
		De leerling maakt afspraken over de taakverdeling.		
Zelfinzicht	De vaardigheid om de eigen kwaliteiten, interesses en ontwikkelpunten te herkennen en te benoemen.	De vaardigheid om de eigen kwaliteiten, interesses en ontwikkelpunten te herkennen en te benoemen.	De vaardigheid om de eigen kwaliteiten, interesses en ontwikkelpunten te herkennen en te benoemen.	De vaardigheid om de eigen kwaliteiten, interesses en ontwikkelpunten te herkennen en te benoemen.
Verkortvraag	<i>De leerling weet van zichzelf hoe hij is in de omgang met anderen.</i>	<i>De leerling kent zijn mogelijkheden en weet wat hij wil bereiken.</i>	<i>De leerling weet van zichzelf hoe hij is in een onbekende omgeving.</i>	<i>De leerling weet van zichzelf hoe hij met media omgaat.</i>

Ontwikkelpunten die gelden voor alle ontwikkeltaken	De leerling weet waar hij goed in is.	De leerling weet waar hij goed in is.	De leerling weet waar hij goed in is.	De leerling weet waar hij goed in is.
	De leerling weet waar hij minder goed in is.	De leerling weet waar hij minder goed in is.	De leerling weet waar hij minder goed in is.	De leerling weet waar hij minder goed in is.
	De leerling leert van tips en fouten.	De leerling leert van tips en fouten.	De leerling leert van tips en fouten.	De leerling leert van tips en fouten.
	De leerling weet hoe hij zich voelt.	De leerling weet hoe hij zich voelt.	De leerling weet hoe hij zich voelt.	De leerling weet hoe hij zich voelt.
	De leerling weet wat zijn grenzen zijn.	De leerling weet wat zijn grenzen zijn.	De leerling weet wat zijn grenzen zijn.	De leerling weet wat zijn grenzen zijn.
Ontwikkelpunten die gelden voor een specifieke context	De leerling weet wat het gevolg is van zijn gedrag bij anderen.	De leerling denkt erover na of hij de dingen slim aanpakt.	De leerling weet wat het gevolg van zijn gedrag is bij anderen.	De leerling weet wat hij wel en niet prettig vindt.
	De leerling accepteert de dingen die hij niet kan veranderen.	De leerling weet waar het nog aan moet of wil werken.	De leerling accepteert de dingen die hij niet kan veranderen.	De leerling weet wat het gevolg is op anderen als hij een berichtje plaatst.
	De leerling weet hoe hij kan omgaan met wat anderen tegen hem zeggen.	De leerling weet wat hij leuk vindt.	De leerling is zich bewust van zijn eigen achtergrond.	De leerling is zich er bewust van hoe hij met media omgaat.
		De leerling accepteert de dingen die hij niet kan veranderen.	De leerling weet dat zijn eigen handelen invloed heeft op het milieu.	
		De leerling ziet dat hij groeit.		
Creatief denken	De vaardigheid om nieuwe en passende oplossingen te bedenken.	De vaardigheid om nieuwe en passende oplossingen te bedenken.	De vaardigheid om nieuwe en passende oplossingen te bedenken.	De vaardigheid om nieuwe en passende oplossingen te bedenken.
<i>Verkortvraag</i>	<i>De leerling bedenkt nieuwe, verrassende ideeën en oplossingen met anderen.</i>	<i>De leerling bedenkt nieuwe, verrassende ideeën en oplossingen bij de activiteiten die hij doet.</i>	<i>De leerling bedenkt nieuwe, verrassende ideeën en oplossingen voor de buurt, de stad, het land of de wereld.</i>	<i>De leerling gebruikt media op een originele manier.</i>
Ontwikkelpunten die gelden voor alle ontwikkeltaken	De leerling verzint nieuwe oplossingen bij een probleem.	De leerling verzint nieuwe oplossingen bij een probleem.	De leerling verzint nieuwe oplossingen bij een probleem.	De leerling verzint nieuwe oplossingen bij een probleem.
	De leerling bedenkt verrassende ideeën.	De leerling bedenkt verrassende ideeën.	De leerling bedenkt verrassende ideeën.	De leerling bedenkt verrassende ideeën.
	De leerling pakt een probleem op een nieuwe manier aan.	De leerling pakt een probleem op een nieuwe manier aan.	De leerling pakt een probleem op een nieuwe manier aan.	De leerling pakt een probleem op een nieuwe manier aan.
Ontwikkelpunten die gelden voor een specifieke context	De leerling komt in gesprek met anderen op nieuwe ideeën.	De leerling heeft nieuwe ideeën die uitvoerbaar zijn (al is het maar om te proberen).	De leerling bekijkt een situatie vanuit verschillende kanten.	De leerling gebruikt media om nieuwe ideeën uit te voeren.
	De leerling stelt originele vragen aan anderen.	De leerling kan laten zien of vertellen hoe het idee er uit moet komen te zien.	De leerling bedenkt een originele oplossing bij problemen.	De leerling weet hoe hij een origineel wachtwoord kan bedenken.
	De leerling vraagt aan anderen of hij op de goede weg zit met zijn idee.	De leerling bekijkt een onderwerp van verschillende kanten.	De leerling geeft tijdens een discussie originele argumenten.	De leerling probeert nieuwe mogelijkheden in media uit.
		De leerling probeert nieuwe mogelijkheden uit.	De leerling kan een conflict op een originele manier oplossen.	De leerling experimenteert met verschillende vormen van mediagebruik.

		De leerling experimenteert met technieken en materialen.		
		De leerling checkt of hij op de goede weg zit met zijn nieuwe idee.		
Kritisch denken	De vaardigheid om informatie te controleren en te beoordelen.	De vaardigheid om informatie te controleren en te beoordelen.	De vaardigheid om informatie te controleren en te beoordelen.	De vaardigheid om informatie te controleren en te beoordelen.
<i>Verkortvraag</i>	<i>De leerling denkt na over wat hij vindt door naar de argumenten van anderen te luisteren.</i>	<i>De leerling denkt na over onderwerpen of vragen voor hij zijn mening vormt.</i>	<i>De leerling denkt na over onderwerpen of vragen door naar de argumenten van anderen te luisteren.</i>	<i>De leerling gebruikt informatie vanuit media om conclusies te trekken.</i>
Ontwikkelpunten die gelden voor alle ontwikkeltaken	De leerling kan uitleggen hoe hij een keuze heeft gemaakt.	De leerling kan uitleggen hoe hij een keuze heeft gemaakt.	De leerling kan uitleggen hoe hij een keuze heeft gemaakt.	De leerling kan uitleggen hoe hij een keuze heeft gemaakt.
	De leerling onderbouwt zijn mening met argumenten.	De leerling onderbouwt zijn mening met argumenten.	De leerling onderbouwt zijn mening met argumenten.	De leerling onderbouwt zijn mening met argumenten.
	De leerling bedenkt of informatie klopt.	De leerling bedenkt of informatie klopt.	De leerling bedenkt of informatie klopt.	De leerling bedenkt of informatie klopt.
Ontwikkelpunten die gelden voor een specifieke context	De leerling kiest uit verschillende ideeën de beste gezamenlijke oplossing.	De leerling kiest uit verschillende ideeën de beste oplossing.	De leerling kiest uit verschillende ideeën de beste gezamenlijke oplossing.	De leerling kiest uit verschillende ideeën de beste oplossing.
	De leerling vergelijkt zijn mening met die van een ander.	De leerling kan uitleggen hoe hij aan zijn antwoord komt.	De leerling vergelijkt zijn mening met die van een ander.	De leerling vergelijkt zijn mening met wat hij in de krant of online tegenkomt.
	De leerling onderzoekt wat hij van feedback van anderen kan leren.	De leerling onderzoekt wat hij van feedback op zijn activiteiten kan leren.	De leerling onderzoekt wat hij van feedback van anderen kan leren.	De leerling gebruikt verschillende soorten media om een onderwerp te kunnen onderzoeken.
	De leerling stelt kritische vragen.	De leerling onderzoekt of een bron betrouwbaar is.	De leerling stelt kritische vragen.	De leerling onderzoekt of een bron betrouwbaar is.
			De leerling kan uitleggen wat eerlijk en oneerlijk is.	
Analytisch denken	De vaardigheid om vraagstukken op te lossen door te ontleden, verbanden te leggen en logische conclusies te trekken.	De vaardigheid om vraagstukken op te lossen door te ontleden, verbanden te leggen en logische conclusies te trekken.	De vaardigheid om vraagstukken op te lossen door te ontleden, verbanden te leggen en logische conclusies te trekken.	De vaardigheid om vraagstukken op te lossen door te ontleden, verbanden te leggen en logische conclusies te trekken.
<i>Verkortvraag</i>	<i>De leerling kan informatie begrijpen en verwerken door anderen te bevragen.</i>	<i>De leerling kan informatie begrijpen en verwerken.</i>	<i>De leerling kan begrijpen wat er in de wereld en om hem heen gebeurt.</i>	<i>De leerling begrijpt en verwerkt wat hij in de media hoort of leest.</i>
Ontwikkelpunten die gelden voor alle ontwikkeltaken	De leerling begrijpt hoe dingen met elkaar te maken hebben.	De leerling begrijpt hoe dingen met elkaar te maken hebben.	De leerling begrijpt hoe dingen met elkaar te maken hebben.	De leerling begrijpt hoe dingen met elkaar te maken hebben
	De leerling kan in stapjes uitleggen.	De leerling kan in stapjes uitleggen.	De leerling kan in stapjes uitleggen.	De leerling kan in stapjes uitleggen.
Ontwikkelpunten die gelden voor een specifieke context	De leerling stelt de juiste vragen om informatie	De leerling kan informatie in kleine stukjes delen	De leerling stelt de juiste vragen om informatie	De leerling zoekt doelgericht naar informatie om ergens

	beter te kunnen begrijpen.	zodat hij het beter kan begrijpen.	beter te kunnen begrijpen.	meer over te weten te komen.
	De leerling herkent verschillen tussen mensen die hij kent.	De leerling laat in zijn werk zien dat hij weet waar het onderwerp over gaat.	De leerling herkent verschillen tussen mensen die hij niet kent.	De leerling kan samenvatten wat er gezegd of gebeurd is.
	De leerling herkent overeenkomsten tussen mensen die hij kent.	De leerling zoekt doelgericht naar meer informatie om ergens meer over te weten te komen.	De leerling herkent overeenkomsten tussen mensen die hij niet kent.	De leerling legt verbanden tussen informatie van verschillende bronnen.
		De leerling kan samenvatten wat er gezegd of gebeurd is		
		De leerling bedenkt hoe hij een probleem kan oplossen.		
		De leerling kan onderscheid maken tussen hoofd- en bijzaken.		
		De leerling trekt conclusies op basis van informatie.		